

KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS STATYBĄ LEIDŽIANČIŲ DOKUMENTŲ IŠDAVIMO PROCESUOSE IŠVADOJE PATEIKTŲ REKOMENDACINIO POBŪDŽIO PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA

Informacija apie pasiūlymų įgyvendinimą pateikta:

- Panevėžio miesto savivaldybės administracijos 2022 m. gruodžio 7 d. raštu Nr. 19-3250(4.45E) (5-01-13475); 2023 m. kovo 8 d. raštu Nr. 19-602(4.45E) (5-01-2765); 2023 m. spalio 23 d. Nr. 19-2493(4.45E); 2023 m. gruodžio 5 d. Nr. 19-2826(4.45E). Informacija paskelbta:
<https://panevezys.lt/download/106117/pateikt%C5%B3%20pasi%C5%ABlym%C5%B3%20%C4%AFgyvendinimas.pdf>
- Zarasų rajono savivaldybės administracijos 2023 m. kovo 8 d. el. p. (5-01-2992). Informacija paskelbta:
<https://www.zarasai.lt/userfiles/Informacija%20apie%20pasi%C5%ABlym%C5%B3%20%C4%AFgyvendinim%C4%85.pdf> 2025 m. vasario 25 d. raštu Nr. 3-203. Informacija paskelbta: <https://www.zarasai.lt/data/public/uploads/2025/02/igyvendinimo-priemoniu-ataskaita.pdf>
- Ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2023 m. vasario 23 d. el. p. (5-01-2212). Informacija paskelbta: <https://eimin.lrv.lt/lt/korupcijos-prevencija/korupcijos-rizikos-analize>
- Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos 2023 m. vasario 13 d. raštu Nr. 2D-2618 (5-01-1752), 2024-01-19 raštu Nr. 2D-950 (5-01-713). Informacija paskelbta:
<https://vtpsi.lrv.lt/uploads/vtpsi/documents/files/Pateikt%C5%B3%20rekomendacij%C5%B3%20%C4%AFgyvendinimas%20.pdf>
- Ignalinos rajono savivaldybės administracijos 2023 m. kovo 16 d. el. p. (5-01-3141), 2024 m. gegužės 24 d. raštu Nr. R2-972 (5-01-6721). Informacija paskelbta: <https://ignalina.lt/savivaldybe/korupcijos-prevencija/korupcijos-rizikos-analize/126>
- Aplinkos ministerijos 2023 m. liepos 5 d. raštu Nr. D8(E)-4040 (5-01-8175), 2024-02-06 raštu Nr. D8(E)-776 (5-01-1625) . Informacija paskelbta: <https://am.lrv.lt/lt/korupcijos-prevencija/korupcijos-rizikos-analizes/2022-m/>

Eil. Nr.	<i>Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas</i>	<i>Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą</i>	<i>Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas</i>
1. Kritinės antikorporacinės pastabos			
1.1.	<u>Tais atvejais, kai statytojas yra savivaldybės administracija, ji statybą leidžiantį dokumentą išduoda pati sau.</u> Statybos įstatymas nenustato kito statybą leidžiantį dokumentą išduodančio subjekto, kai sutampa statytojas ir statybą leidžiantį dokumentą išduodantis subjektas. Tokiais atvejais galimos korupcijos rizikos paviršutiniškai vertinant pateiktus dokumentus, galimos korupcijos rizikos dėl įvairių neteisėtų prašymų paspartinti statybą leidžiančių dokumentų išdavimą, nefiksuoti įvairių trūkumų ir pan. (motyvai išdėstyti 3.1 poskyryje).		
1.2.	<u>Zarasų rajono savivaldybėje neatskirtos statybą leidžiančių dokumentų išdavimo funkcijos.</u> Zarasų rajono savivaldybės Statybos ir urbanistikos skyriaus vedėjo pavaduotojo-savivaldybės vyriausiojo architekto pareigybės aprašyme nurodyta, kad jis nustato ir išduoda statinio architektūros, projektavimo, statybos ir sklypo tvarkymo urbanistinius ir architektūrinius apribojimus ir sąlygas; vertina pateiktus prašymus ir išduoda statybą leidžiančius dokumentus, taip pat raštu pritaria projektiniams pasiūlymams. Funkcijų neatskyrimas įvairiuose statybą leidžiančių dokumentų išdavimo etapuose lemia kontrolės ir priežiūros nebuvimą ir taip sudaro sąlygas korupcijai pasireikšti (motyvai išdėstyti 3.2 poskyryje).		
1.3.	<u>Statinio naujos statybos ir statinio rekonstrukcijos sąvokų tapatumas sudaro sąlygas korupcijos rizikai pasireikšti statybos sektoriuje.</u> Galiojantis reglamentavimas laikytinas ydingu, nes sudaro sąlygas neteisėtiems susitarimams, kyšininkavimui, piktnaudžiavimui reglamentavimu, vietoj naujos statybos pasirenkant statinio rekonstrukciją, kartu savivaldybės tarnautojui išplečiama diskrecija reikalauti iš statytojo, vystytojo ar planuotojo pagrįsti		

	statybos rūšį arba to nedaryti. Korupcijos rizikos analizėje pateikiami pavyzdžiai kelia abejonių dėl statybos rūšies pasirinkimo (motyvai išdėstyti 3.9 poskyryje).		
1.4.	<u>Statinių klasifikaciją apibrėžiantys teisės aktai sudaro sąlygas projektuoti ir statyti gyvenimui ir (ar) poilsiui pritaikytus administracinės paskirties, pagalbinio ūkio paskirties pastatus ir pan., o savivaldybių administracijos išduoda statybą leidžiančius dokumentus šių pastatų statybai. Galiojantis reglamentavimas laikytinas ydingu, nes sudaro sąlygas neteisėtiems susitarimams, kyšininkavimui, piktnaudžiavimui, vietoj naujos statybos pasirenkant statinio rekonstrukciją, kartu savivaldybės tarnautojui išplečiama diskrecija reikalauti iš statytojo, vystytojo ar planuotojo pagrįsti statybos rūšį arba to nedaryti. Korupcijos rizikos analizėje pateikiami pavyzdžiai kelia abejonių dėl statybos rūšies pasirinkimo (motyvai išdėstyti 3.10 poskyryje).</u>		
1.5.	<u>Už savavališkų statybų vykdymą numatytos sankcijos neatgraso nuo pažeidimų darymo.</u> Korupcijos rizikos analizės atlikimo metu nustatyti galimai savavališkų statybų atvejai, informacija pagal kompetenciją pateikta Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai (motyvai išdėstyti 3.12 poskyryje).		
	<i>Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas</i>	<i>Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą</i>	<i>Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas</i>
1.1.	Aplinkos ministerijai spręsti dėl teisinio reglamentavimo tobulinimo, siekiant, kad savivaldybių administracijos neišduotų statybą leidžiančių dokumentų pačios sau, pavyzdžiui, nustatyti, kad šiais atvejais statybą leidžiantį dokumentą išduoda kitos savivaldybės administracija teisės aktų nustatyta tvarka.	2023-07-05 Sistemiškai įvertinusi galiojančią teisinį reglamentavimą, Aplinkos ministerija nepritaria šiam siūlymui. Pažymime, kad pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 str. specialiųjų architektūros reikalavimų (SAR) nustatymas ir statybą leidžiančių dokumentų (SLD) išdavimas yra įstatymu priskirta savivaldybių savarankiškoji funkcija. Savivaldybės, įgyvendindamos šias funkcijas, turi Konstitucijos ir įstatymų nustatytą sprendimų iniciatyvos, jų priėmimo ir įgyvendinimo laisvę ir yra atsakingos už savarankiškųjų funkcijų atlikimą. Įgyvendinant šias funkcijas, savivaldybių veiklą saisto įstatymų nustatyti reikalavimai ir tvarka. Pagal Lietuvos Respublikos architektūros įstatymo 10 str. 2 d. vadovaudamasis teritorijų planavimą ir statinių projektavimą reglamentuojančiais teisės aktais, projektiniams pasiūlymams ir teritorijų vystymo koncepcijoms konkrečios savivaldybės teritorijoje pritaria tos savivaldybės vyriausiasis architektas. Manytina, STT siūlomas reglamentavimas neoptimalus, nes tuomet Projektiniams pasiūlymams pritarti ir jų pagrindu išduoti SAR turėtų kitos savivaldybės vyriausiasis architektas, kuriam Architektūros įstatymas ir kiti teisės aktai nesuteikia tokios teisės. Pagal Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo 8 str. nuostatas statybos valstybinę priežiūrą atlieka ir jos metu tikrina SLD išdavimo teisėtumą, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija. Inspekcija statybą leidžiančių dokumentų išdavimo teisėtumą tikrina pagal Inspekcijos metinius veiklos planus, taip pat viešojo administravimo subjektų, fizinių	2024-03-15 Pasiūlymas neįgyvendintas NKPD rėmuose inicijuoti korupcijos prevencijos priemonių nustatymą valdant korupcijos rizikas tais atvejais, kai statybą leidžiančius dokumentus savivaldybės išduoda pačios sau.

		<p>asmenų, juridinių asmenų ir jų padalinių, kitų juridinio asmens statuso neturinčių organizacijų ir jų padalinių pateiktų skundų pagrindu.</p> <p>2024-02-06 Aplinkos ministerija nepritarė pasiūlymui dėl teisinio reglamentavimo tobulinimo, siekiant, kad savivaldybių administracijos neišduotų statybą leidžiančių dokumentų pačios sau, nes tai neatitiktų Vietos savivaldos įstatymo savivaldybėms suteiktų įgaliojimų. 2023-07-27 raštu Nr. 4-01-6289 Aplinkos ministerijai buvo pasiūlyta įvertinti alternatyvius pasiūlymus dėl šio korupcijos rizikos veiksnio valdymo, pavyzdžiui, tokiais atvejais nustatant privalomas statybą leidžiančių dokumentų išdavimo kontrolės procedūras, tačiau dėl jų jokia informacija nepateikta.</p>	
1.2.	Zarasų rajono savivaldybės administracijai atskirti funkcijas įvairiuose statybą leidžiančių dokumentų išdavimo etapuose.	<p>Įvertinus situaciją ir galimybes, patikslinti atitinkamų darbuotojų ar valstybės tarnautojų pareigybių aprašymus ar priimti (patikslinti) kitus vidaus teisės aktus.</p> <p>2024-03-15 Informacija nepateikta.</p> <p>2025-02-05 Nuo 2024 m. spalio 1 d. Statybos ir urbanistikos skyrius išskirtas į Architektūros ir teritorijų planavimo skyrių bei Statybos ir infrastruktūros skyrių. Patikslintas rajono Savivaldybės administracijos Architektūros ir teritorijų planavimo skyriaus vedėjo - Savivaldybės vyriausiojo architekto pareigybės aprašymas (Direktoriaus 2024 m. rugpjūčio 30 d. įsakymas Nr. I-358 „Dėl pareigybių Zarasų rajono savivaldybės administracijoje naikinimo ir pareigybių Architektūros ir teritorijų planavimo skyriuje steigimo, pareigybių aprašymų tvirtinimo“). Suteikti įgaliojimai funkcijų vykdymui IS „Infostatyba“.</p>	<p>2025-02-05 Pasiūlymas įgyvendintas</p>
1.3.	Aplinkos ministerijai įgyvendinant Specialiųjų tyrimų tarnybos atliktos korupcijos rizikos analizės išvadoje dėl statybą leidžiančių dokumentų išdavimo Vilniaus miesto savivaldybėje pateiktą pasiūlymą (1.5) „inicijuoti teisės aktų pakeitimus ir nustatyti aiškius paskirties reikalavimus pastatams, t. y.	<p>2023-07-05 Aplinkos ministerija pritaria pastabai ir informuoja, kad aplinkos ministro 2022-11-30 įsakymu Nr. V-197 „Dėl darbo grupės teisės aktų, reglamentuojančių projektuojamų statinių paskirties reikalavimų kriterijus, tobulinimo pasiūlymams pateikti sudarymo“ sudaryta darbo grupė išnagrinėjo teisės aktų, reglamentuojančių projektuojamų statinių paskirties reikalavimus, nuostatas ir Lietuvos Respublikos Seimo</p>	<p>2025-02-05 Pasiūlymas įgyvendintas</p>

	numatyti, kokios sudėties turi būti viešbutis, svečių namai, nakvynės namai ir t. t.“, atsižvelgti ir į šioje dalyje išdėstytą problematiką dėl aiškaus negyvenamųjų ir gyvenamųjų pastatų atskyrimo.	<p>Aplinkos apsaugos komitete 2023-03-22 pristatė rezultatus (https://www.youtube.com/watch?v=6IcAnn-DDvw), kurių pagrindu planuojama 2023 m. patikslinti teisės aktų reikalavimus, susijusius su statinių (patalpų) paskirčių reglamentavimu. Peržiūrėti paskirties reikalavimai palengvins pastatų naudojimo priežiūrą, nes bus nustatyti aiškesni pastatų paskirčių kriterijai, kurių pagrindu bus galima aiškiau ir skaidriau spręsti apie pastato naudojimą ne pagal paskirtį.</p> <p>2024-02-06 Derinimui per Teisės aktų informacinę sistemą (TAIS) buvo pateiktas aplinkos ministro įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 27d. įsakymo Nr. D1-713 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas¹ (toliau – Įsakymo projektas). Šiuo metu nagrinėjamos suinteresuotų institucijų pateiktos pastabos ir pagal jas tikslinamas Įsakymo projektas¹. 2024 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. D1-197 pakeistas STR „Statinių klasifikavimas“.</p>	
1.4.	Ekonomikos ir inovacijų ministerijai įvertinti apgyvendinimo paslaugų teikimą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas, spręsti	Lietuvos Respublikos Seimui buvo pateiktas Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. VIII-667 projektas (toliau – Projektas). Apgyvendinimo paslaugos tiek galiojančiame Lietuvos	2024-03-15 Pasiūlymas įgyvendintas

¹ Įsakymo projekte siūlomos priemonės:

1. Keičiamas statinių paskirčių klasifikavimas, siekiant jį sutapatinti su žemės naudojimo būdų turiniu, kuris naudojamas teritorijų planavimo dokumentų, užkoduojančiu teritorijų naudojimą pirminiame – t. y. teritorijų planavimo etape.
2. Statinių paskirčių klasifikavime įvedamas turtinių vienetų (galimų atskirais nekilnojamojo turto kadastro objektais pastate suformuoti patalpų) apribojimas tam tikros paskirties statiniuose, atsižvelgiant į tų paskirčių pastatų naudojimo specifiką.
3. Atsisakoma nebeaktualių statinių paskirčių.
4. Siekiant statinių naudojimo pagal paskirtį aiškumo ir teritorijų planavimo metu nustatyto teritorijos naudojimo būdo, išskiriami mišrūs ir vienos paskirties pastatai (kuriuose nustatomas galimas įvairių paskirčių patalpų santykis), nustatomi papildomos normos (infrastruktūros poreikis) ir techniniai reikalavimai projektuojant mišrius pastatus, taip pat sąlygos mišrių pastatų atsiradimui.
5. Tikslinama blokuotų pastatų sąvoka.
6. Išskiriami rekreacinių pastatų tipai – skirti viešai ir privačiai rekreacijai.
7. Išskiriama atskira specialiųjų paslaugų pastatų paskirtis, siekiant prievolės gauti statybos leidimą norint keisti statinio paskirtį į didesnę poveikį aplinkinėms teritorijoms darančią pastatų ar patalpų paskirtį.
8. Naujai dėstomame statinių klasifikavime nebelieka prievolės gauti statybos leidimą, kai keičiamas tik pastato ar patalpos tipas (keičiama veikla pastate ar patalpoje į pagal savo pobūdį ar specifiką panašią veiklą).
9. Tam tikroms atskirais nekilnojamojo turto kadastro objektais formuojamoms patalpoms nustatomi reikalavimai dėl jų sudėties (tipologijos), siekiant, kad nebūtų piktnaudžiaujama jų kiekiu pastate – t. y. atvejais, kai jos pagal faktą jos virsta butais.
10. Nustatomi apribojimai pagalbinio ūkio pastatų statybai ir registravimui, nesant pagrindinio pastato.
11. Reglamentuojamas naujas bendro gyvenimo namų pastatų ir patalpų tipas.

	<p>dėl teisinio reglamentavimo tobulinimo ir aiškiai apibrėžti, kurių rūšių pastatuose pagal jų klasifikaciją kokios apgyvendinimo paslaugos gali būti teikiamos.</p>	<p>Respublikos turizmo įstatyme (toliau – Turizmo įstatymas), tiek Projekte yra apibrėžiamos, kaip ekonominė veikla, kuria sudaromos sąlygos tenkinti nakvynės ir higienos poreikius ne nuolatinio gyvenimo tikslais, todėl apgyvendinimo paslaugos neturėtų būti siejamos su nuolatinio apgyvendinimu. Projekto 31 straipsnio 2 dalyje apgyvendinimo paslaugos yra skirstomos į klasifikuojamąsias ir neklasifikuojamąsias apgyvendinimo paslaugas. Prie klasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų priskiriamos motelio paslaugos, kempingo paslaugos, svečių namų paslaugos, viešbučio paslaugos, o neklasifikuojamųjų – jaunimo nakvynės namų (angl. hostel) paslaugos, kaimo turizmo paslaugos, poilsio namų paslaugos, privataus apgyvendinimo paslaugos, sanatorijos apgyvendinimo paslaugos, turistinio laivo apgyvendinimo paslaugos, turistinės stovyklos paslaugos. Minėtuoju Projektu yra apjungiamos kelios apgyvendinimo paslaugų rūšys, atsisakant dabar išskiriamų apartamento komplekso paslaugų, nakvynės ir pusryčių paslaugų ir trumpalaikio apgyvendinimo paslaugų, jas, kartu su kitomis specifiniais požymiais neišsiskiriančias apgyvendinimo paslaugas priskiriant prie privataus apgyvendinimo paslaugų. Turizmo įstatymas priimtas 2022 m. spalio 27 d., įsigalios nuo 2023 m. gegužės 1 d. <i>Atsižvelgiant į naują Turizmo įstatymo redakciją bus patikslintas ir Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2019 m. vasario 14 d. įsakymas Nr. 4-86 „Dėl apgyvendinimo paslaugų rūšių sąrašo patvirtinimo“, kuriuo yra patvirtintos apgyvendinimo paslaugų apibrėžtys. Siekiant užkirsti kelią korupcijos rizikai kilti ateityje, minėtojo įsakymo projektas bus teikiamas derinti ir Specialiųjų tyrimų tarnybai.</i></p> <p>https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/433a03b0d53211ed9b3c9397e1236c2a?jfwid=-wb5hurrky</p> <p>2024-03-15 2023 m. liepos 19 d. įsakymu Nr. 4-403 patvirtintas naujos redakcijos Apgyvendinimo paslaugų sąrašas, kuriame aiškiau reglamentuotas apgyvendinimo paslaugų teikimas.</p>	
<p>2. Kitos antikorpūcinės pastabos</p>			

2.1.	<u>Neužtikrinamas nustatytas projektų derinimas savivaldybės lygmens kultūros vertybių teritorijose. Zarasų rajono savivaldybės administracijoje nustatyta tvarka nederinami projektai dėl statybą leidžiančių dokumentų išdavimo Zarasų rajono savivaldybės lygmens kultūros paveldo teritorijose (motyvai išdėstyti 3.3 poskyryje).</u>		
2.2.	<u>IS „Infostatyba“ „automatiniai pritarimai“ neužtikrina veiksmų atsekamumo, projektai, kuriems išduoti statybą leidžiantys dokumentai, gali būti neįvertinti (motyvai išdėstyti 3.4 poskyryje).</u>		
2.3.	<u>Neužtikrinamas pakankamas situacijų identifikavimas, kai siekiama įteisinti jau atliktus savavališkos statybos darbus. IS „Infostatyba“ neturi pakankamo funkcionalumo dėl minėtų kontrolės veiksmų ir jų atsekamumo užtikrinimo tais atvejais, kai nėra surašyto savavališkos statybos akto. Nors visų vertintų savivaldybių atstovai nurodė atliekantys minėtas kontrolės procedūras, tačiau pripažino, kad jos nėra fiksuojamos, todėl galimos rizikos, kai sąmoningai ar nesąmoningai šios procedūros nebus atliekamos (motyvai išdėstyti 3.5 poskyryje).</u>		
2.4.	<u>Panevėžio miesto savivaldybės teisinis reglamentavimas sudaro prielaidų dėl statybą leidžiančių dokumentų išdavimo netiesiogiai reikalauti paramos, nes 2021 m. sausio 1 d. įsigaliojęs Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymas šiuo atveju yra specialusis teisės aktas, kuris reglamentuoja savivaldybių infrastruktūros plėtros ir jos planavimo, įgyvendinimo bei finansavimo klausimus, taip pat nustato savivaldybių infrastruktūros plėtroje dalyvaujančių asmenų teises ir pareigas. Panevėžio miesto savivaldybės taryba 2013 m. lapkričio 14 d. sprendimu Nr. 1-322 patvirtino Panevėžio miesto susisiekiimo ir inžinerinių komunikacijų įrengimo ar išplėtimo, kai šiuos darbus savo lėšomis atlieka fiziniai ar juridiniai asmenys, tvarkos aprašą, kuris galioja iki šiol (motyvai išdėstyti 3.6 poskyryje).</u>		
2.5.	<u>Išduodant statybą leidžiantį dokumentą kai kuriais atvejais neįvertinamos žemės sklypo naudojimo sutartys, žemės naudojimo būdas ir paskirtis. Neįvertinus žemės sklypo naudojimo sutarčių, žemės naudojimo būdo ir paskirties gali būti sudaromos palankesnės sąlygos prašymus dėl statybą leidžiančių dokumentų išdavimo pateikusiems subjektams: neatliekamos būtinos žemės paskirties keitimo procedūros, neužtikrinamas statybą leidžiančių dokumentų išdavimo skaidrumas (motyvai išdėstyti 3.7 poskyryje).</u>		
2.6.	<u>Nepakankama viešųjų ir privačių interesų kontrolė, galimos rizikos dėl viešųjų ir privačių interesų konfliktų galimybės, nes Zarasų rajono savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas nėra deklaravęs ryšių vykdant individualią veiklą, nenusišalina priimant sprendimus. (motyvai išdėstyti 3.8 poskyryje).</u>		
	<i>Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas</i>	<i>Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą</i>	<i>Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas</i>
2.1.	Zarasų rajono savivaldybės administracijai, bendradarbiaujant su Valstybine teritorijų planavimo ir statybos inspekcija, išspręsti esamus trūkumus dėl IS „Infostatyba“ funkcionalumo derinant projektus su savivaldybės administracijos paveldosaugos specialistu (informaciją apie IS „Infostatyba“ trikdžius neatidėliojant pateikti el. paštu infostatyba@vtpsi.lt).	2024-03-15 Informacija nepateikta. 2025-02-05 Zarasų rajono savivaldybės mero 2023 m. balandžio 24 d. potvarkiu Nr. P(2.1 E)-17 „Dėl įgaliojimų suteikimo išduoti statybą leidžiančius dokumentus“ suteikta prieiga rajono Savivaldybės administracijos Statybos ir urbanistikos skyriaus vedėjui – Savivaldybės vyriausiajam inžinieriui, prie Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinės sistemos „INFOSTATYBA“ (toliau - „INFOSTATYBA“) išduodant statybos leidimus, specialiuosius reikalavimus, tvarkant su visuomenės informavimu apie numatomą	2025-02-05 Pasiūlymas įgyvendintas

		<p>statinių (jų dalių) projektavimą susijusius prašymus, skirstant gautus prašymus ar paraiškas.</p> <p>Savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. I(6.6 E)-507 „Dėl įgaliojimo suteikimo J.K., Zarasų rajono savivaldybės administracijos statybos ir urbanistikos skyriaus specialistei“ suteikta prieiga prie „INFOSTATYBA“ išduodant specialiuosius reikalavimus objektams, esantiems Zarasų miesto istorinės dalies nekilnojamojo kultūros paveldo teritorijoje.</p> <p>Savivaldybės administracijos direktoriaus 2024-02-29 raštu Nr. 3-381 „Dėl prieigos suteikimo“ prieigos suteiktos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. R.M., Zarasų rajono savivaldybės administracijos Statybos ir urbanistikos skyriaus vyriausiajam specialistui, prie „INFOSTATYBA“ tikrinti statinių projektus. 2. R.T., Zarasų rajono savivaldybės administracijos Statybos ir urbanistikos skyriaus vyriausiajam specialistui, prie „INFOSTATYBA“ peržiūrėti prašymus išduoti statybą leidžiančius dokumentus ir su jais pateiktus dokumentus, kai kartu prašoma savivaldybės, kaip valstybinės žemės patikėtinio sutikimo įgyvendinti statinio projekto sprendinius. 	
2.2.	<p>Aplinkos ministerijai atsisakyti „automatinių pritarimų“ formavimo funkcijos ir spręsti dėl kitų priemonių, kurios užtikrintų, kad pateikti projektai bus įvertinti teisės aktų nustatytais pagrindais, numatyti pritarimų projektams galiojimo terminus.</p>	<p>2023-07-05</p> <p>Aplinkos ministerija pritaria pastabai ir informuoja, kad rengiamas statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ pakeitimo projektas. Projekto parengimas numatomas 2023 m.</p> <p>2024-02-06</p> <p>2024-02-01 įsigaliojusio statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ redakcijoje (toliau – Reglamentas) nebeliko su „automatinių pritarimų“ formavimu susijusios funkcijos.</p>	<p>2024-03-15</p> <p>Pasiūlymas įgyvendintas</p>

2.3.	<p>Aplinkos ministerijai ir Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai svarstyti dėl IS „Infostatyba“ funkcionalumo papildymo ar kitų priemonių, siekiant fiksuoti statybą leidžiantį dokumentą išduodančių institucijų atliktus veiksmus ir (ar) juos padaryti efektyvesnius, tikrinti, ar nėra požymių dėl savavališkų statybų įteisavimo, kai apie tai nėra nurodyta pateiktame prašyme dėl statybą leidžiančio dokumento išdavimo.</p>	<p>Aplinkos ministerija informacijos nepateikė, nors, susipažinusi su jai pateiktu korupcijos rizikos analizės išvados projektu nurodė, kad ieškos būdų, kaip būtų galima šią situaciją suvaldyti.</p> <p>Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija nurodė, kad statybos techniniame reglamente STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ nėra numatytas baigtinis sąrašas šaltinių, kurie turi būti patikrinami siekiant nustatyti, ar statinys, dėl kurio siekiama gauti statybą leidžiantį dokumentą, nėra savavališkas, todėl fiksuoti IS „Infostatyba“, ar buvo patikrinti visi prieinami šaltiniai būtų sunkiai įmanoma. Alternatyvių siūlymų nepateikė.</p> <p>2024-01-19</p> <p>Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija nurodė 2024 m. planuojanti IS „Infostatyba“ funkcionalumo patobulinimą: tikrinant prašymą išduoti SLD, kai prašymo būseną "Tikrinamas", prašymą tikrinančiam asmeniui paspaudus mygtuką būtų atidaroma lentelė su pasirinkimais "Patikrinta su prašymu išduoti leidimą pateiktoje dokumentacijoje", "Patikrinta viešai prieinamuose žemėlapiuose, ortofotografijose, vietovių fotografijose („Street View“)", "Patikrinta Lietuvos erdvinės informacijos portale", "Patikrinta Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinėje sistemoje, TPS „Vartai“", "Patikrinta iš gautų skundų". Pasirinkimus būtų galima pažymėti varnele. Peržiūrėti kokie pasirinkimai buvo pažymėti būtų galima prašymo peržiūros lange (atsisiunčiant atitinkamą išrašą).</p>	<p>2024-03-15 Pasiūlymo įgyvendinimas tęsiamas</p>
2.4.	<p>Panevėžio miesto savivaldybei spręsti dėl savivaldybės tarybos 2013 m. lapkričio 14 d. sprendimo Nr. 1-322 „Dėl Panevėžio miesto susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų įrengimo ar išplėtimo, kai šiuos darbus savo lėšomis atlieka fiziniai ar juridiniai asmenys, tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo, atsižvelgiant į Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo nuostatas.</p>	<p>Siekiant atriboti atvejus ir aiškiai reglamentuoti, kada sudaroma infrastruktūros plėtros sutartis pagal Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo nuostatas ir kada sudaroma susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų įrengimo ar išplėtimo sutartis, Panevėžio miesto savivaldybės administracija inicijuos Aprašo pakeitimą. Įvykdymo terminas – iki 2023 m. rugsėjo 1 d. (atsižvelgiant į Vietos savivaldos įstatymo pakeitimus).</p> <p>Panevėžio miesto savivaldybė informavo, kad parengtas Aprašo pakeitimo projektas, kuris bus svarstomas Panevėžio miesto</p>	<p>Pasiūlymas įgyvendintas</p>

		<p>savivaldybės tarybos 2023 m. lapkričio 30 d. vykstančiame posėdyje. Apie priimtą sprendimą informacija bus pateikta papildomai.</p> <p>Panevėžio miesto savivaldybės administracija informavo, kad Panevėžio miesto savivaldybės taryba 2023 m. lapkričio 30 d. sprendimu Nr. 1-365 „Dėl Panevėžio miesto susiekimo ir inžinerinių komunikacijų statybos, rekonstravimo ar remonto, kai šiuos darbus savo lėšomis atlieka fiziniai ar juridiniai asmenys, tvarkos aprašo patvirtinimo ir savivaldybės tarybos 2013 m. lapkričio 14 d. sprendimo Nr. 1-322 pripažinimo netekusiu galios“ patvirtino Panevėžio miesto susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų statybos, rekonstravimo ar remonto, kai šiuos darbus savo lėšomis atlieka fiziniai ar juridiniai asmenys, tvarkos aprašą ir pripažino netekusiu galios Panevėžio miesto savivaldybės tarybos 2013 m. lapkričio 14 d. sprendimą Nr. 1-322 „Dėl Panevėžio miesto susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų įrengimo ar išplėtimo, kai šiuos darbus savo lėšomis atlieka fiziniai ar juridiniai asmenys, tvarkos aprašo patvirtinimo“.</p>	
2.5.	<p>Panevėžio miesto, Ignalinos ir Zarasų rajonų savivaldybių administracijoms nustatyti vidaus kontrolės procedūras, kurios užtikrintų, kad statybą leidžiantis dokumentas būtų pasirašomas įsitikinus, kad buvo įvertintos visos Statybos įstatymo Statybos įstatymo 27¹ straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės.</p>	<p>Siekiant užtikrinti, kad statybą leidžiantis dokumentas būtų pasirašomas įsitikinus, kad būtų įvertintos visos Statybos įstatymo 27¹ straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės, Panevėžio miesto savivaldybės administracija inicijuos statybą leidžiančių dokumentų išdavimo tvarkos aprašo paregimą, kuriame bus be kitų nuostatų apibrėžta ir vidaus kontrolė. Įvykdymo terminas – iki 2023 m. rugsėjo 1 d. (atsižvelgiant į Vietos savivaldos įstatymo pakeitimus).</p> <p>Panevėžio miesto savivaldybė informavo, kad Administracijos direktorius 2023 m. rugsėjo 5 d. įsakymu Nr. A-737 „Dėl statybą leidžiančių dokumentų išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtino Statybą leidžiančių dokumentų išdavimo tvarkos aprašą. Aprašas skelbiamas Teisės aktų registre ir Panevėžio miesto savivaldybės interneto svetainėje www.panevezys.lt.</p> <p>Zarasų rajono savivaldybė informavo, kad iki 2023 m. birželio 1 d. patikslins atitinkamų darbuotojų ar valstybės tarnautojų pareigybių aprašymus ar priims (patikslins) kitus vidaus teisės aktus.</p> <p>Ignalinos rajono savivaldybės administracija iki 2023 m. balandžio 1 d. nustatys vidaus kontrolės procedūras, kurios užtikrintų, kad statybą leidžiantis dokumentas būtų pasirašomas įsitikinus, kad buvo įvertintos visos Statybos įstatymo 27¹ straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės.</p>	<p>2025-02-05 Pasiūlymas įgyvendintas</p>

		<p>2024-03-15 Ignalinos ir Zarasų rajonų savivaldybės informacijos nepateikė.</p> <p>2024-05-25 Ignalinos rajono savivaldybės administracija informavo, kad 2023 m. kovo 20 d. įsakymo VT-111 „Dėl įgaliojimų suteikimo“ 1.2 papunkčiu nustatė kontrolės procedūra nagrinėjant prašymus dėl statybą leidžiančių dokumentų išdavimo. Nustatytas sprendimų projektų derinimas su Urbanistikos ir infrastruktūros skyriaus vedėju: „<...> rengti pritarimų (nepritarimų) motyvus statinių projektams, juos suderinus su Urbanistikos ir infrastruktūros skyriaus vedėju skelbti IS „Infostatyba“.</p> <p>2025-02-05 Zarasų rajono savivaldybė paskyrė atsakingus asmenis vertinant statybos leidimų išdavimą, nustatė jų funkcijas. Papildoma informacija nurodyta 1.2 ir 2.1. punktuose.</p>	
2.6.	Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai svarstyti dėl planinių sutarčių patikrinimų, kai statybą leidžiantys dokumentai išduoti dėl statinių valstybinėje žemėje.	<p>Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija nurodė, kad šiuo metu inspekcijos rizikos valdymo informacinė sistema (RVIS) identifiukuoti, kuriais leidimais suteikta teisė statyti valstybinėje žemėje nėra galimybės. Šiuo metu nei prašyme išduoti statybą leidžiantį dokumentą, nei pačiame leidime, kurių formos yra patvirtintos, nėra nurodoma, kad statybos darbai vykdomi valstybinėje žemėje. Kad būtų galimybė iš RVIS identifiukuoti, kuriais leidimais suteikta teisė statyti valstybinėje žemėje, reikalinga papildyti prašymo ir leidimo formas, nurodant, kad statybos darbai vykdomi valstybinėje žemėje.</p> <p>Aplinkos ministerija, susipažinusi su jai pateiktu korupcijos rizikos analizės išvados projektu pasiūlė, kad Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija atliktų planinius patikrinimus laikomasi valstybinės žemės nuomos / panaudos sutarčių nuostatų išduodant statybą leidžiančius dokumentus.</p> <p>2024-03-15 STR Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas² 13.11 p.</p>	<p>2024-03-15 Pasiūlymas įgyvendintas iš dalies</p> <p>Papildomai, siekiant efektyvesnės TPSI vykdomos SDL išdavimo kontrolės, Aplinkos ministerijai siūlome svarstyti dėl „Prašymo išduoti leidimą“ formos papildymo, kurioje, prie eilučių „Žemės sklypo (-ų) kad. Nr.“ siūlytume papildomai inkorporuoti grafą „Valstybinės žemės sklypas“ „TAIP/NE“.</p>

² <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/1bc09e60c04a11e6a3e9de0fc8d85cd8/asr>

		numatyta, kad turi būti patikrinama: jei nepateiktas valstybinės žemės patikėtinio sutikimas (pritarimas) įgyvendinti statinio projekte numatytus sprendinius, – ar prašyme išduoti statybą leidžiantį dokumentą prašoma savivaldybės, kaip valstybinės žemės patikėtinio, sutikimo (pritarimo) įgyvendinti statinio projekte numatytus sprendinius (kai statybą leidžiantis dokumentas išduodamas statyti ir (ar) rekonstruoti savivaldybės teritorijoje esančių miestų ir miestelių valstybinėje žemėje).	
2.7.	Zarasų rajono savivaldybės administracijai įvertinti nurodytus ir kitus egzistuojančius faktus dėl Zarasų rajono savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo nedeklaruotų aplinkybių ir būtinybę jas deklaruoti bei pateikti išankstines rekomendacijas dėl galimų interesų konfliktų valdymo.	Patikslinta viešųjų ir privačių interesų deklaracija. Iki 2024 m. balandžio 15 d. bus pateiktos išankstinės rekomendacijos dėl galimų interesų konfliktų valdymo. 2024-03-15 Zarasų rajono savivaldybė informacijos nepateikė. 2025-02-05 Valstybės tarnautojas viešųjų ir privačių interesų deklaraciją patikslino nedelsiant pagal pateiktas pastabas.	2025-02-05 Pasiūlymas įgyvendintas iš dalies Siūlytina savivaldybei papildomai įvertinti išankstinių rekomendacijų pateikimo tikslingumą.
3. Kitos pastabos			
3.1.	<u>Nepakankama statinių naudojimo pagal paskirtį kontrolė.</u> Detali statinių priežiūros tvarka nustatyta Statybos techniniame reglamente STR 1.03.07:2017 „Statinių techninės ir naudojimo priežiūros tvarka. Naujų nekilnojamojo turto kadastro objektų formavimo tvarka“, tačiau, vadovaujantis minėtos tvarkos reikalavimais, nesudėtingi statiniai neįtraukiami į sudaromus patikrinimų sąrašus (motyvai išdėstyti 3.11 poskyryje).		
	<i>Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas</i>	<i>Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą</i>	<i>Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas</i>
3.1.	Aplinkos ministerijai spręsti dėl nesudėtingų statinių naudojimo priežiūros reglamentavimo tobulinimo, pavyzdžiui, nustatyti pareigą juos įtraukti į sudaromus statinių, kurių naudojimo priežiūra bus atliekama, naudotojų sąrašus; supaprastinti šios priežiūros reikalavimus ir pan.	2023-07-05 Statinių naudojimo priežiūrą vykdo savivaldybių administracijos, Susisiekimo ministerija ir (ar) jos įgaliotos organizacijos, valstybinė Energetikos inspekcija bei statinių įrangos ir paskirties reikalavimų įgyvendinimo priežiūrą atliekančios institucijos, todėl informacijos reiktų kreiptis į šias institucijas. Nesudėtingųjų statinių, vieno ir dviejų butų gyvenamųjų namų, taip pat statinių įrašytų į Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintą sąrašą žemės ūkio paskirties pastatų techninę priežiūrą gali atlikti patys naudotojai, nepaskirdami statinio techninio priežiūrėtojo. Statinio techninės priežiūros tikslas – užtikrinti Statybos įstatymo bei statybos techninių dokumentų nustatytus statinių esminius reikalavimus per visą statinio ekonomiškai pagrįstą naudojimo trukmę, maksimaliai	2024-03-15 Pasiūlymo įgyvendinimas tęsiamas

		<p>naudojimo priežiūrą atliekančioms institucijoms galimybę reikalauti pateikti su statinio paskirtimi susijusius ekonominės veiklos dokumentus. Tai papildomi kriterijai, kuriais remiantis bus galima nustatyti, ar statinys naudojamas pagal paskirtį.</p> <p>2024-02-06</p> <p>Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr.I-1240 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11¹, 12, 14, 15, 17, 18, 22, 24, 26, 27, 27¹, 28, 34, 37, 39, 47, 49, 51, 52¹, 53, 55, 56, 57, 59 straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo, 1 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 11², 27², 68 straipsniais įstatymąⁱⁱ (toliau – Įstatymas). Įstatymo 2 str. 3 d. numatyta, kad nekilnojamojo turto kadastro objektų kiekis (pastatų ir patalpų) priskiriama prie esminių statinio projekto sprendinių, kuriuos pažeidus, neišduodamas statybą leidžiantis dokumentas.</p> <p>Nesudėtingiesiems statiniams (dažniausiai pagalbinio ūkio pastatai, priklausiniai) Įsakymo projekte numatytas ribojimas juos formuoti kaip vieną nekilnojamojo turto kadastro objektą, t. y. nenumatoma galimybė juose atskirais nekilnojamojo turto objektais formuoti patalpas, taip pat pagalbinių statinių statybai nustatytas ribojimas – jų statyba galima tik esant pagrindiniam pastatui, kuriam jie tarnauja.</p> <p>Manome tai turėtų užkirsti kelią pažeidimams pirminiame – t. y. statybą leidžiančio dokumento išdavimo procese.</p> <p>Šiuo metu rengiamas statybos techninį reglamentą STR 1.07.03:2017 „Statinių techninės ir naudojimo priežiūros tvarka. Naujų nekilnojamojo turto kadastro objektų formavimo tvarka“ pakeitimo projektas ir jame numatoma atsižvelgti į Jūsų pastabas dėl nesudėtingųjų statinių naudojimo priežiūros.</p>	
--	--	---	--

ⁱ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/465610309a8411eea70ce7cabd08f150>

ⁱⁱ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/b9a7f222a0aa11ee8172b53a675305ab?jfwid=-grpv90wlc>